

COMISSIÓ PERMANENT DEL CONSELL DE CIUTAT

Resum de la sessió de 18 de desembre de 2006

Assistència:

Ramon Nicolau i Nos, regidor de Participació Ciutadana, president de la Comissió. Alejandro Goñi Febrer, vice-president. Pilar Vallugera Balaña i Núria Massana (en nom de Alberto Villagrasa), en representació dels partits polítics. Antoni Navarro Monteys, Jordi Gras Mateu, Roser Vallhonestà Molins, Mª Assumpció Vilà Planes i Elisenda Rius Bèrgua.

Carme Blasi, Secretària Tècnica del Consell de Ciutat.

Excusen l'assistència: Ricard Gomà Carmona, Pere Alcober Solanas, Fabian Mohedano Morales, David Prujà Carceles, Eulàlia Perarnau, Enric Estrenjer.

Sessió realitzada a la sala Tapissos de l'Ajuntament, de 18:30 a 20:45h.

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior, de 9 d'octubre de 2006
2. Informe de seguiment dels debats en curs. Calendari.
3. Estat de situació dels darrers processos participatius presentats al Consell
  - La Barcelona dels barris - a càrrec de Josep Serra
  - La Carta de Drets i Deures - a càrrec de Pilar Vallugera
4. Presentació de l'Observatori permanent per a la convivència - a càrrec de Iolanda González
5. Precs i preguntes

Un cop aprovada l'acta de la sessió anterior, a petició de Iolanda González i tenint en compte el contingut dels punts a tractar, el Regidor proposa donar la paraula en primer lloc als ponents i deixar en darrer terme el seguiment dels debats i calendari del Consell.

1. Presentació de l'Observatori permanent per a la convivència

---

Yolanda González, Secretària Tècnica Observatori Civisme

La Sra. González es refereix a la documentació lliurada, on consta la informació que exposa i que es sintetitza breument en aquesta acta. Explica la trajectòria del Pla de civisme i presenta l'Observatori per a la convivència, que té el seu origen en l'Ordenança de convivència (art. 8). Entre els seus objectius, i segons estipula l'esmentada Ordenança, s'hi troba l'elaboració d'Informes anuals de l'activitat de l'Observatori, que s'han d'aportar i debatre al Consell de Ciutat.

Balanç del Pla de Civisme 2003 - 2006

- El Pla es crea el setembre de 2003 a través d'una mesura de govern que desenvolupa la primera línia estratègica del PAM: prioritat a la millora de la qualitat de l'espai públic.
- El civisme és un concepte ampli que el Pla acota a 5 aspectes concrets de la vida quotidiana, calendaritzat per trimestres anuals:
Neteja - Tinença responsable d'animals - Soroll - Espais de convivència - Mobilitat
- Estratègies: s'ha realitzat un treball transversal dins l'Ajuntament, amb la implicació de molts departaments.
  1. Campanya de Comunicació: campanya publicitària 2004-2005 (amb cotes de notorietat elevades), guies pràctiques pel civisme, Pàgina web -www.bcn.cat/civisme ...
  2. El treball territorial: cada districte ha desenvolupat el propi Pla de civisme
  3. Generació de recursos per a la sensibilització: banc de recursos cívics amb tallers i materials educatius. Gran col·laboració amb IMEB, escoles, IES...
  4. El treball amb el voluntariat i la participació ciutadana:
    - Comissió Cívica amb reunions periòdiques, presència en actes públics, etc
    - Entitats dinamitzadores del Pla de Civisme en cada territori
    - Xarxa Ciutadana amb més de 600 ciutadans i 60 entitats
- El Plenari extraordinari de 25 de setembre de 2005 va suposar un punt d'inflexió: es defineixen noves estratègies per resoldre els reptes que planteja l'increment i diversitat d'usos en l'espai públic i la persistència de l'incivisme:
  - Pla Especial sobre l'Espai Públic, amb recursos extraordinaris i coordinació executiva: més recursos econòmics i personals (Serveis Personals, Guàrdia Urbana...), increment neteja i infraestructures...
  - Ordenança de mesures per a garantir la convivència en l'espai públic
- Balanç general després de 2 / 3 anys:
  - Adequació dels Serveis Municipals als nous usos de l'espai públic, per ex., més neteja en espais molt usats...
  - Canvis de tendències en la societat: si bé no s'ha assolit el canvi d'hàbits, s'ha evolucionat des d'una major permisivitat cap a un major control social, i ha augmentat la corresponsabilitat.
  - Assolida la primera fase de creació del discurs: concepte de civisme, necessitat d'actuació per part de tots.

Observatori permanent per a la convivència

Es dona així un gir i un pas a l'acció: la creació de l'Observatori, "*com a òrgan col·legiat de caràcter permanent, adscrit al Pla per la Promoció del Civisme*", segons mandat de l'Ordenança. **La missió de l'Observatori és crear instruments per a diagnosticar l'estat de la convivència en l'espai públic, planificar actuacions de millora i avaluar-ne l'impacte.**

Objectius:

1. Generació de recursos de suport per a l'activitat territorial als districtes.
2. Conèixer l'estat de situació del civisme i la convivència a la ciutat a partir estudi de casos.

3. Promoure els valors inherents al civisme mitjançant el treball amb la xarxa comunitària de la ciutat.

4. Elaborar els informes anuals de l'activitat de l'Observatori que s'hauran de presentar i debatre al Consell de Ciutat.

Estratègies:

- Treball als territoris:
  - Creació de la Taula de convivència i civisme: amb tècnics territorials implicats i presidida pel gerent de districte. Serà dinamitzada per un referent del civisme.
  - Espais emblemàtics: dos espais per districte, en els que es pugui resoldre una problemàtica d'incivisme comptant amb el teixit associatiu i la col·laboració ciutadana.
  - Continuitat de projectes i accions que es desenvolupaven al territori des del Pla de Civisme
- Coneixement de la realitat: Informes sobre convivència, recull de bones pràctiques, informació comparativa d'altres ciutats, actualització del marc teòric.
- Sensibilització i Comunicació: Xarxa ciutadana, butlletí electrònic mensual, web municipal de civisme, Banc de Recursos Cívics, presència als mitjans de comunicació, elaboració de materials educatius, disseny de programes per a col·lectius específics, etc.
- Comissió Cívica: formada per persones "notables" de la ciutat, seguirà fent funcions de creació i difusió de discurs i arguments en pro de la convivència

Recursos:

- Xarxa de referents territorials
- Subvencions: nou apartat de civisme i convivència en la convocatòria
- Pressupost propi per l'Observatori i per al Pla de Civisme

Debat

- El Sr. A. Goñi exposa que des de PIMEC i la Patronal preocupa que s'hagi negat la realització de la trobada de ministres d'habitatge. A conseqüència de les accions d'algun grup radical s'ha perdut aquesta cimera i també part del prestigi de la ciutat, difícil de recuperar.
Valora positivament el Pla, si bé la pedagogia també s'ha de fer a la família.
Demana que des del Pla i des de l'Ajuntament també es tingui en compte la intervenció davant aquest tipus d'accions radicals, que tenen lloc en cada festa (destrossa de cabines, ...) i que no contribueixen a un model adequat de ciutat.
- El Sr. A. Navarro reafirma que s'ha perjudicat el prestigi de la ciutat i recorda que és important escoltar la veu del carrer, que els membres del Consell de Ciutat representen. Com a membre de la Comissió Cívica del pla de civisme valora que aquesta s'ha anat diluint, caldria reconsiderar el seu paper i dinàmica per treure major partit del prestigi i reconeixement de les persones que l'integren.
També qüestiona l'efectivitat de certs espots televisius i fa **suggeriments de cara al projecte**: monogràfic sobre civisme a la revista Barcelona, realitzar consultes als districtes i a la ciutadania en general, tenir en compte espais urbans com interiors d'illa - no només el centre de la ciutat -, debat a TV amb persones notables amb opció a contrarreplica, etc.
- La Sra. A. Vilà fa notar que el desordre que provoquen les minories incíviques crida molt l'atenció però que cal valorar que **en el conjunt i en contrast amb altres ciutats, Barcelona és una ciutat cívica.**

- El Sr. Jordi Gras demana disposar de la documentació amb antelació per poder consultar altres persones i garantir més representativitat.

El regidor Sr. Nicolau respon que no és un objectiu en la present reunió realitzar un debat ampli, sinó que recentment s'ha presentat a la Comissió Cívica i s'ha valorat d'interès fer una primera presentació també al Consell de Ciutat tenint en compte la implicació i que és dipositari dels informes. El regidor proposa reprendre el tema de l'Observatori de la convivència i aprofundir-hi en futures reunions per tal de **determinar què li demanem com a Consell de Ciutat a l'Informe de l'Observatori**. Per facilitar el debat, anuncia que amb l'acta s'hi adjuntarà una memòria més àmplia sobre el Pla de Civisme i l'Observatori. Quant a la comissió cívica, està d'acord en què ha de cobrar major rellevància.

2. Estat de situació de La Barcelona dels barris

Josep Serra i Batiste, Cap del Gabinet Tècnic de Programació

És d'interès del Consell de Ciutat actualitzar la situació ja que és un tema treballat en diverses reunions de la Comissió Permanent i en un Plenari del Consell de Ciutat. El Sr. J. Serra fa una síntesi breu i aporta les darreres novetats. Recentment s'ha tancat el procés participatiu i està prevista l'aprovació d'una mesura de govern en el proper Plenari del Consell municipal a 22 de desembre.

El projecte vol ser un nou pas d'aproximació de les polítiques a la ciutadania. L'establiment dels barris de Barcelona suposarà l'oficialització d'un nou nivell territorial el qual permetrà una nova manera de "llegir" la ciutat que resultarà bàsica per l'elaboració dels futurs Plans d'Equipaments. La Comissió d'experts ha treballat: 1) la definició de què són els barris, funcions i continguts i 2) la delimitació territorial. El Reglament de districtes - aprovat l'any 2003 - assenyalava que s'hauran de determinar les delimitacions dels barris. Necessàriament han de ser àmbits útils pel planejament municipal.

El procés participatiu, com és sabut, ha estat molt ampli. S'han recollit - per exemple - més de 2.000 aportacions espontànies de la ciutadania, sovint demandant equipaments o amb propostes sobre la delimitació i denominació dels barris.

Continguts: el barri com espai de proximitat, com a realitat potent i sentida per la gent, i com unitat de convivència que ha de servir per impulsar polítiques incloent l'urbanisme, mobilitat, comerç, etc. Es proposa actuar en 4 grans eixos:

Espai públic - Equipaments - Convivència - Participació

És objectiu bàsic l'aprofundiment en la democràcia local. En aquest sentit i en base a la Carta Municipal de Barcelona, que proposa escollir per sufragi universal els Consellers i Conselleres de Districte, es treballarà en l'estatut del Conseller, en la definició del seu paper polític i en la concreció de la proposta de reformes legals necessàries per a la seva elecció directa.

Delimitacions i denominacions: ha estat una qüestió complexa. La comissió ha intentat aplicar criteris rigorosos basant-se en estudis d'experts. S'ha contrastat en un ampli procés participatiu a través dels districtes, a partir del qual s'han acordat moltes modificacions, ja sigui de límits o de noms: a Baró de Viver, Can Peguera, Montjuïc, Zona Franca... Malauradament no tots els

punts s'han pogut pactar, ja que entraven en greu desacord amb criteris bàsics. S'ha arribat a un elevat grau de consens en nou dels deu districtes de la ciutat, i lamentablement al districte de St. Martí s'han produït divergències i fortes reivindicacions al Clot i Camp de l'Arpa, i també a Poble Nou, al·legant que els barris haurien de ser tractats conjuntament.

La Comissió d'experts ha estat flexible i amb voluntat d'acostament, intentant respectar el criteri i sentiment de la gent del barri i fer-ho alhora compatible amb que siguin entitats amb criteri funcional.

Al Plenari del dia 22 de desembre es presenta una mesura de govern per a l'aprovació del projecte La Barcelona dels Barris, en tant que nou impuls per una ciutat més pròxima i, en conseqüència, del reconeixement de les delimitacions i denominacions dels barris de la ciutat.

Debat

- La Sra. R. Vallhonestà, representant del Consell ciutadà del districte d'Horta, manifesta que al seu districte globalment hi ha satisfacció amb el grau de participació, si bé han trobat a faltar temps per reaccionar després de la resolució (no s'ha pogut arribar a un consens en relació a alguna de les masies, si bé s'ha arribat a un acord i no se'n fa un problema).
- El Sr. Jordi Gras, representant del Consell ciutadà del districte de Sant Martí, exposa la situació de manca d'acord al seu districte, no solament en la zona del Clot, sinó també a Verneda o Poble Nou, i per part de diferents federacions d'entitats. La Federació inclou entitats de tot tipus - des del comerç fins les Ampes - que es reuneixen mensualment i que estan d'acord.

No s'ha fet cas del parer de la gent dels barris i únicament s'han introduït modificacions que afegeixen preposicions en la denominació, al·ludint a la pertinença de diferents territoris que se separen i que les entitats reclamen units. No s'han rebut respostes a les al·legacions - d'entitats o particulars - tot i el compromís de contestar-les totes.

Valora que es podria haver donat una solució intermèdia i que els membres de la comissió d'experts no tenen prou contacte amb la realitat diària, "els millors experts són els veïns". El Clot va ser un barri castigat en el post-franquisme i les accions reivindicatives van recuperar el barri. Ara es torna a dividir, amb barreres arquitectòniques com Meridiana o Aragó, les quals es volien oblidar. En tot cas, el límit es trobaria en els carrers Mallorca o València.

Insisteix en què no hi havia necessitat ni demanda d'aquest projecte, ja s'havia realitzat un procés participatiu de més d'un any de treball, en el que es va consensuar un Pla d'equipaments.

Els barris sorgeixen a demanda de la gent, no cal forçar el procés. L'Ajuntament en aquest projecte s'ha anticipat (per ex., en el cas de Vil·la Olímpica, de ben segur que hauria sorgit en el sentir dels seus veïns d'aquí a pocs anys).

Afirma que per extensió i volum d'habitants s'han reconegut altres barris similars - per ex. a Sant Andreu. D'altra banda, valora que no hi ha interlocutors socials constituïts a Camp de l'Arpa, s'hauran de crear. En conjunt, pregunta quina millora suposa per al Clot aquesta participació.

Manifesta que li sap greu insistir en les reivindicacions però és el darrer espai de què disposa, farà arribar les al·legacions per escrit i planteja si fins a l'aprovació el proper dia 22, encara hi hauria temps d'arribar a un acord.

El Sr. Serra respon a les intervencions:

- Al districte d'Horta-Guinardó: malgrat sí que calia algun temps més per consensuar les demandes en algun cas, les modificacions a Horta han estat significatives i molt en la línia de les demandes de les entitats (adscripció de les masies, velòdrom, etc) i el procés participatiu ha estat ben acceptat.
- Al districte de St. Martí: la divisió es proposa per criteris generals de ciutat, tenint en compte les dimensions territorial i demogràfica i recollint aportacions d'experts reconeguts. La dimensió conjunta de Camp de l'Arpa i el Clot supera els 60.000 habitants, no hi ha cap més barri tan gran, les dotacions s'haurien de doblar. Pel que fa a les fronteres, les més raonables i que fan menys mal són les físiques, en aquest cas Aragó o Meridiana, no és oportú crear límits artificials.

L'Ajuntament ha proposat 3 mesures per recollir la sensibilitat dels veïns:

- Reconeixement simbòlic en els noms: per ex. "Camp de l'Arpa del Clot"
- Equipaments: no hi haurà perjudici en relació a les previsions acordades, en tot cas canvis en positiu
- S'establiran totes les fórmules de cooperació convenients en temes d'interès comú entre els diferents barris, així com actuacions en comú.

El Regidor Sr. Nicolau respon a les intervencions:

- El procés no està definitivament tancat, manca concretar alguna denominació, que s'està parlant amb els grups polítics, cara el proper Plenari en què es procedirà a l'aprovació. Els darrers tres mesos han estat molt intensos en participació i s'han realitzat molts canvis. S'han acceptat nombroses al·legacions, reconeixent barris que es trobaven per sota del mínim en el nombre d'habitants que es plantejava com a criteri, però que tenien uns límits clars i amb unitat pròpia. Possiblement amb uns mesos més s'hauria arribat a un consens total, no obstant els processos han de tenir un límit i no es poden dilatar indefinidament ja que es pot arribar a crear confusió.
- Quant a les demandes del Sr. Gras en relació al districte de St. Martí, el regidor demana que l'acta sigui fidel per tenir-ne constància. Sobre l'existència de teixit associatiu en cada zona, respon que no és imprescindible ja que es pot dialogar amb altres interlocutors, com és el cas de l'Esquerre de l'Eixample que s'ha dividit en dos barris pel volum d'habitants i a efectes de planificació, però seguirà tenint la mateixa xarxa associativa.

Amb "La Barcelona dels barris", l'Ajuntament disposa d'una eina de proximitat i planificació que ha de contribuir a l'aprofundiment democràtic i a una major i millor participació.

Carme Blasi informa de que des de la Secretària del Consell de Ciutat s'ha indagat en relació a la manca de resposta a les al·legacions del Sr. Gras i s'ha trobat que no consta la seva entrada, tot i així demana es faci arribar a la secretaria còpia de les al·legacions per trametre-les a la Comissió.

3. Estat de situació de La Carta de Drets i Deures de Barcelona

---

Pilar Vallugera, Regidora de Dona i Drets Civils

El projecte de Carta de Drets i Deures es va presentar en el Plenari del Consell de Ciutat de juliol de 2006. S'han rebut comentaris, suggeriments i crítiques que s'han tingut en compte.

Recentment s'ha celebrat la 5a Conferència de les Ciutats signatàries de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, a Lyon, els dies 11 i 12 de desembre de 2006. Es va demanar un estudi sobre cartes de drets i deures locals, i després de valorar diversos models, es va arribar a l'acord de prioritzar el model de la **Carta de Montreal**, que té unitat estructural i defineix drets i responsabilitats.

La regidora anuncia que es farà arribar un document, molt voluminós, que inclou una reformulació del text presentat inicialment el juliol i la Carta de Montreal traduïda. Actualment aquesta darrera ja està disponible al web de Drets Civils¹ - en anglès i francès -, on també es podrà consultar progressivament altra documentació sobre cartes de drets a nivell local (Pamplona, Bolonya, Regne Unit..). Està previst que sigui accessible també des del web del Consell de Ciutat.

El compromís es disposar d'un text a febrer de 2007, ja es compta amb un dictamen dels serveis jurídics de l'Ajuntament. Es presentarà a la Comissió Permanent del Consell de Ciutat, també es donarà resposta i s'informarà a la resta del Consell de Ciutat, especialment a aquells que han fet suggeriments.

El procés participatiu s'endegarà amb un nou calendari que s'informarà amb la tramesa del text base abans esmentat.

4. Informe de seguiment dels debats en curs. Calendari Consell de Ciutat

---

En la darrera reunió de la Comissió Permanent, de 9/10/06, es va acordar revisar l'estat de situació dels debats d'Immigració i Espai Públic, davant la preocupació respecte la seva continuïtat i la disponibilitat dels experts al seu càrrec.

El Regidor informa que s'han realitzat les corresponents reunions amb els experts a càrrec:

- **Immigració:** en reunió mantinguda amb Jordi Sánchez i Juanjo López Burniol, el Sr. Sánchez va expressar els seus dubtes i posteriorment es va remetre a la decisió del plenari de la Fundació Bofill de no acompanyar les sessions deliberatives en procés electoral, si bé ofereix suport per dissenyar un programa de sessions de treball amb especialistes que abordin de manera sectorial la immigració i la possibilitat de seguir l'encàrrec més endavant.

---

¹ Adreça pag. web drets civils per accedir a la Carta de Montreal
http://www.institutdretshumans.org/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=6&Itemid=53

Els membres de la Comissió Permanent expressen descontent i desconfiança envers la possibilitat que es torni a assumir la conducció del debat, i ratifiquen la satisfacció amb com ha anat el debat d'habitatge. Demanen seguir la mateixa pauta de treball quant a la documentació produïda pel Consell de Ciutat relativa a reflexions i propostes.

- Espai públic i convivència: el Sr. Ramoneda ha lliurat el document de conclusions del seminari (adjunt en la carpeta de la reunió) i s'ha compromès a lliurar també les ponències específiques del seminari. S'ha acordat iniciar les sessions amb el grup de treball i donat que ell no té disponibilitat, delegarà en un col·laborador perquè condueixi el grup i proposi un guió de treball, possiblement un dels autors del seminari.

Per tant, el regidor presenta la proposta *, la qual s'acorda, de reprendre el debat d'Immigració i d'iniciar el grup de treball en relació al Debat d'Espai públic i convivència: es realitzaran sessions amb els grups de treball i s'elaboraran els documents i processos respectius, incloent aportacions per escrit i valoració del grau de consens i prioritat per part del conjunt de membres del Consell de Ciutat, que han d'acabar en sengles documents de reflexions i propostes del Consell de Ciutat, en la línia del ja produït per Habitatge.

El document de Reflexions i propostes del Consell de Ciutat en Immigració aniria a aprovació en un Plenari a setembre/octubre i el d'Espai Públic es treballaria al llarg de l'any 2007 per concloure i aprovar a final d'any o a principi de 2008.

- Rol i línies de futur Consell de Ciutat: El Regidor exposa que després de dos anys de funcionament del Consell de Ciutat i en la perspectiva d'un proper canvi de mandat s'ha plantejat la conveniència d'avaluar el procés, posar en valor l'experiència d'aquest temps, i aprofitar-la per definir el rol i les línies de treball del Consell de Ciutat, més enllà i sempre tenint com a premissa les atribucions establertes en les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana i en el propi Reglament del Consell de Ciutat. Cal posar en valor els processos positius, com per exemple el del Debat d'Habitatge amb el professor Costas. Valora que la dinàmica en aquests dos anys no ha estat suficientment àgil, no en relació al funcionament de la Comissió Permanent, sinó pel fet d'estar supeditada a encàrrecs externs. Convindria un sistema de funcionament amb major autonomia.

Es planteja disposar, de cara a setembre, de documentació que ajudi a reflexionar i en aquest sentit proposa encarregar dictàmens a quatre professors vinculats a diferents universitats o institucions: Esade, U. Pompeu Fabra, U. Autònoma de B. i Fundació Segle XXI. El resultat es presentaria a la Comissió Permanent i a posterior debat en un Plenari del Consell de Ciutat.

Per concloure, presenta i s'aprova la proposta de calendari, tenint en compte que el maig hi ha eleccions municipals:

- Plenaris: Març/Abril - Setembre/octubre - Novembre /desembre
- Debats: s'aprova el calendari inicial que consta en el document lliurat.

---

* S'adjunta document en la carpeta de la reunió

5. Precs i preguntes

- ✓ En relació al funcionament del Consell, els representants dels consells ciutadans de districte plantegen tenir en compte que el calendari de treball sigui coherent amb el de districtes. El regidor i la secretària del Consell responen que habitualment ja es té compte, i que no obstant es trametrà la recomanació de que els consells consultius de districte el realitzin abans que el Consell de Ciutat, sempre que l'agenda d'alcaldia i els terminis preceptius de convocatòria permetin aquest acoplament que de vegades és difícil.
- ✓ En relació a la dinàmica de funcionament de la Comissió Permanent, el Sr. Goñi demana més rigor i compliment en l'assistència. La secretària del Consell reconeix que a dia d'avui han faltat diverses persones, que han excusat la seva presència, però constata que la mitjana d'assistència al llarg d'aquests dos anys és força elevada.

Secretaria del Consell de Ciutat